

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 221/07-7

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 19. septembra 2007 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti Z., spol. s r. o., B., zastúpenej advokátkou JUDr. E. L., B., vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. 36 Er 1736/03 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti Z., spol. s r. o., o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 14. februára 2007 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti Z., spol. s r. o., B. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátkou JUDr. E. L., ktorou namietala porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných

slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava III (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 36 Er 1736/03.

Zo sťažnosti a jej príloh vyplýva, že k namietanému porušeniu sťažovateľkou označených práv malo dôjsť v exekučnom konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 36 Er 1736/03, v ktorom mala sťažovateľka procesné postavenie povinného.

Exekučné konanie v tejto veci začalo doručením návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie z 13. augusta 2003 súdnemu exekútorovi. Exekučným titulom bol rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 41 Cb 78/98-175 z 18. apríla 2002 v spojení s rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 2 Obo 49/03 z 23. mája 2003. Okresný súd poveril súdneho exekútora vykonaním exekúcie 20. augusta 2003. Súdny exekútor 25. augusta 2003 vydal upovedomenie o začatí exekúcie, ktoré doručil účastníkom exekučného konania. Sťažovateľka ako povinná podala proti upovedomeniu o začatí exekúcie v zákonnej lehote námietky, ktorými namietala neprípustnosť exekúcie, pretože exekučný titul v čase podania návrhu na vykonanie exekúcie nenadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť. Okresný súd uznesením č. k. 36 Er 1736/03-80 zo 14. novembra 2003 námietky sťažovateľky zamietol. Svoje rozhodnutie odôvodnil tak, že *„keď v priebehu konania bola chyba vo vyznačení právoplatnosti a vykonateľnosti exekučného titulu odstránená novým, už správnym potvrdením o jeho vykonateľnosti (dňom 2. októbra 2003), potom podľa jeho názoru v čase rozhodovania o námietkach bol vykonávaný exekučný titul vykonateľný, takže mohol slúžiť ako podklad pre nariadenie exekúcie“*. Súdny exekútor následne pokračoval v exekučnom konaní a od sťažovateľky vymohol sumu 2 529 867 Sk s príslušenstvom i trovami exekučného konania. Poverenie na vykonanie exekúcie okresnému súdu vrátil 20. januára 2004.

Na podnet sťažovateľky generálny prokurátor Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“) podal mimoriadne dovolanie proti uzneseniu okresného súdu zo 14. novembra 2003 o zamietnutí námietok sťažovateľky. Najvyšší súd rozsudkom sp. zn. 1 M Cdo 15/2004 z 24. februára 2005 zrušil uznesenie okresného súdu zo 14. novembra

2003 a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Vo svojom rozhodnutí z 24. februára 2005 najvyšší súd vyslovil právny názor, že rozhodnutie, ktoré bolo označené v návrhu na vykonanie exekúcie ako exekučný titul, „*musí byť vykonateľné už v dobe podania návrhu na vykonanie exekúcie. Nestačí, ak nadobudne túto kvalitu neskôr, resp. malo ju v dobe, kedy súd rozhodoval o námietkach povinného tak, ako sa stalo aj v prejednávanej veci...*

Ak napriek tomu súd písomne poveril exekútora, aby vykonal exekúciu a tento vydal upovedomenie o začatí exekúcie, proti ktorému povinný vzniesol námietky..., mal exekučný súd opodstatneným námietkam vyhovieť a po právoplatnosti jeho uznesenia mal začatú exekúciu zastaviť podľa § 57 ods. 1 písm. a) Exekučného poriadku...

Týmto nezákonným postupom exekútora a exekučného súdu sa povinnému znemožnilo splniť svoju pohľadávku voči oprávnenému v súdom stanovenej patričnej lehote, čím mu bola spôsobená finančná škoda, spočívajúca v úhrade exekučných trov konania“ a „V novom rozhodnutí, riadiac sa pritom vysloveným právnym názorom (§ 243d ods. 1 O. s. p.) rozhodne súd znovu aj o náhrade trov konania, vrátane dovolacieho (§ 243d ods. 1 O. s. p.)“.

Sťažovateľka listom z 30. septembra 2006 označeným ako sťažnosť na prietahy v konaní adresovaným predsedovi okresného súdu namietala viac ako ročnú nečinnosť okresného súdu od rozhodnutia najvyššieho súdu z 24. februára 2005. Predseda okresného súdu vo svojej odpovedi listom z 30. novembra 2006 sťažovateľke oznámil, že jej sťažnosť považuje za nedôvodnú, pretože uvedené exekučné konanie sa skončilo už 20. januára 2004, keď súdny exekútor vrátil poverenie. Exekučné konanie sa skončilo vymožením pohľadávky, jej príslušenstva a trov exekučného konania a spis bol 10. júna 2004 založený do archívu. Predseda okresného súdu vo svojej odpovedi listom z 10. januára 2007 sťažovateľke oznámil, že jej podanie z 13. decembra 2006 (reakcia na vybavenie sťažnosti z 30. novembra 2006) zakladá do príslušného spisu o exekučnom konaní, a súčasne konštatoval, že ako orgán štátnej správy súdu nemá oprávnenie zasahovať do procesného postupu zákonného sudcu.

Sťažovateľka vidí porušenie svojich v sťažnosti označených práv v tom, že okresný súd nepostupoval a nerozhodol v exekučnom konaní o jej námietkach proti upovedomeniu

o začatí exekúcie v súlade s právnym názorom najvyššieho súdu a v sťažnosti ďalej uviedla: „porušenie objektívnych procesných pravidiel je zásahom do subjektívneho práva na spravodlivý proces, garantované čl. 6 ods. 1 Dohovoru a čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy, a to v primeranej dobe... okresný súd má v novom rozhodnutí odstrániť procesné pochybenie nezákonným uznesením vytvorené, lebo v opačnom prípade odmieta výkon spravodlivosti (*denegatio iustitiae*) pre sťažovateľa.“

Ústavnému súdu sťažovateľka navrhla, aby o jej sťažnosti rozhodol nálezom takto:

„1. Základné práva sťažovateľa na súdnu ochranu v primeranej dobe podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy, právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru, nečinnosťou Okresného súdu Bratislava 3 v konaní vedenom na tomto súde pod sp. zn. 36 Er 1736/03, porušené bolo.

2. Okresnému súdu Bratislava 3 sa prikazuje konať a rozhodnúť v označenej veci zn. 36 Er 1736/03, bez zbytočných prietahov.

3. Sťažovateľovi priznáva primerané finančné zadostučinenie v sume 1 mil. Sk, ktorú sumu mu zaplatí OS Bratislava 3 do 1 mesiaca.

4. OS Bratislava 3 je povinný uhradiť sťažovateľovi trovy konania vo výške 6.853 Sk... na účet advokátky.“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom

súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v exekučnom konaní vedenom pod sp. zn. 36 Er 1736/03. K porušeniu sťažovateľkiných práv v predmetnom konaní malo dôjsť tým, že okresný súd nepostupoval v súlade s právnymi závermi najvyššieho súdu a opätovne nerozhodol o jej námietkach proti exekúcii po tom ako skoršie rozhodnutie okresného súdu o jej námietkach bolo rozhodnutím najvyššieho súdu zrušené.

V predmetnom exekučnom konaní okresný súd svojím uznesením č. k. 36 Er 1736/03-80 zo 14. novembra 2003 zamietol námietky sťažovateľky ako povinnej v exekučnom konaní proti upovedomeniu o začatí exekúcie. Proti uzneseniu okresného súdu nebol prípustný riadny opravný prostriedok, čím sa toto uznesenie jeho doručením účastníkom exekučného konania stalo právoplatným.

Súdny exekútor následne poverený okresným súdom na vykonanie exekúcie pokračoval v exekučnom konaní vymáhaním pohľadávky od sťažovateľky v sume 2 529 867 Sk spolu s jej príslušenstvom a trov exekučného konania a po jej vymožení 20. januára 2004 vrátil okresnému súdu poverenie na vykonanie exekúcie.

Najvyšší súd rozsudkom sp. zn. 1 M Cdo 15/2004 z 24. februára 2005 na základe mimoriadneho dovolania podaného generálnym prokurátorom na podnet sťažovateľky zrušil uznesenie okresného súdu č. k. 36 Er 1736/03-80 zo 14. novembra 2003 o zamietnutí námietok sťažovateľky proti exekúcii a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

Podľa § 60 písm. e) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „exekučný poriadok“) poverenie na vykonanie exekúcie vydané exekútorovi podľa § 44 exekútor bezodkladne vráti súdu, ak sa exekučné konanie skončilo vymožením pohľadávky, jej príslušenstva a trov exekúcie.

Podľa § 61 exekučného poriadku navrátenie do predošlého stavu je v exekučnom konaní vylúčené.

V súlade so znením ustanovenia § 60 písm. e) exekučného poriadku je jedným zo zákonných dôvodov skončenia exekučného konania právna skutočnosť vymoženia exekučne vymáhanej pohľadávky s príslušenstvom a trovami exekúcie.

Citované ustanovenie § 60 písm. e) exekučného poriadku ukladá exekútorovi povinnosť vrátiť okresnému súdu poverenie na vykonanie exekúcie po tom ako nastala právna skutočnosť vymoženia pohľadávky, a tým došlo ku skončeniu exekučného konania.

Z obsahu listín pripojených k sťažnosti vyplýva, že k vráteniu poverenia exekútorom okresnému súdu došlo 20. januára 2004, čím sa skončilo exekučné konanie v tejto veci najneskôr týmto dňom.

Z uvedeného vyplýva, že v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu 14. februára 2007 exekučné konanie pred okresným súdom bolo skončené.

Ústavný súd konštatuje, že najvyšší súd svojím rozhodnutím z 24. februára 2005 zrušil právoplatné rozhodnutie okresného súdu o námietkach sťažovateľky proti exekúcii

vydané v priebehu namietaného exekučného konania po tom ako sa toto exekučné konanie skončilo.

Podľa názoru ústavného súdu takéto rozhodnutie najvyššieho súdu nemohlo zmeniť zákonný dôsledok právnej skutočnosti vymoženía pohľadávky, a síce skončenia exekučného konania (§ 61 exekučného poriadku).

Vzhľadom na uvedené napriek právnemu názoru vyslovenému najvyšším súdom okresný súd nemal zákonnú možnosť naplniť tento právny záver najvyššieho súdu v čase, keď už exekučné konanie bolo skončené.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti (návrhu) možno hovoriť predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci (v tomto prípade okresného súdu v občianskoprávnom konaní) nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán (všeobecný súd) porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05).

Z uvedeného vyplýva, že okresný súd v čase podania sťažnosti ústavnému súdu (14. februára 2007) už nemohol porušovať sťažovateľkou označené základné práva, keďže v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu bolo konanie okresného súdu skončené.

Tento stav viedol ústavný súd so zreteľom na podstatu a účel označených základných práv k záveru, že sťažnosť podaná proti okresnému súdu je zjavne neopodstatnená, preto ju podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde po jej predbežnom prerokovaní z tohto dôvodu odmietol (podobne napr. IV. ÚS 219/03, II. ÚS 1/05, II. ÚS 24/06).

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde, tak ako je to uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

Pretože sťažnosť bola odmietnutá, ústavný súd o ďalších nárokoch na ochranu ústavnosti uplatnených v návrhu na rozhodnutie vo veci samej (v petite sťažnosti) nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. septembra 2007